

Millaisia opetustyyliä käytät eri luokkahuonetilanteissa?

Neljä opetustyyliä ja kahdeksan opetussuuntausta:

- **strukturi**
 - ohjaava
 - selittävä
- **kaaos**
 - odottava
 - hylkäävä
- **kontrolli**
 - vaativa
 - dominoiva
- **autonomiaa tukeva**
 - osallistava
 - sopeuttava

Vastaa, miten toimit seuraavissa luokkatilanteissa. Kyselyyn ei ole oikeita tai väriä vastauksia, vaan tarkoitus on selvittää, millaisia opetustyyliä olet tottunut käyttämään.

1	2	3
Ei kuvasta toimintaani ollenkaan	Kuvastaa toimintaani jossain määrin	Kuvastaa toimintaani hyvin

1. Luokkahuoneen säännöt

Tavoitteena on sopia luokan säännöt, joten...

strukturi	1	2	3	Ilmoitat sinun odotuksesi ja standardit siihen, miten olla yhteistyökykyinen luokkatoveri.
kaaos	1	2	3	Et ota paineita säännöistä.
kontrolli	1	2	3	Listaat säännöt ja käsket oppilaiden noudattaa niitä. Ilmoitat myös mitä sanktioita seuraa, jos sääntöjä ei noudateta.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Pyydät oppilaita ehdottamaan sääntöjä, jotka saisivat heidät tuntemaan olonsa mukavaksi luokassa.

2. Tuntisuunnitelma

Teet tuntisuunnitelman. Tärkeätä sinulle on...

strukturi	1	2	3	Miettiä ja kertoa oppilaille, mitkä oppimistavoitteet tunnin aikana tulisi saavuttaa.
kaaos	1	2	3	...ettet suunnittele tai organisoit liikaa. Kyllä oppitunti sujuu kuten aina ennenkin.
kontrolli	1	2	3	Vaatia, että oppilaiden tulee tehdä kaikki vaadittavat tehtävät – ei poikkeuksia tai tekosyitä.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Tarjota mielenkiintoinen ja mukaansatempaava oppitunti.

3. Oppitunnin alku

Oppitunti alkaa. Sinä...

strukturi	1	2	3	Kerrot oppilaille selkeästi, mitä oppitunti tulee pitämään sisällään.
kaaos	1	2	3	Et suunnittele liikojia. Katsotaan, mitä tunnilla tapahtuu...
kontrolli	1	2	3	Vaadit, että oppilaiden pitää oppia se, mitä opetat. Sinun tehtäväsi on opettaa, oppilaiden tehtävä on oppia.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Kysyt oppilailta, mitä he haluaisivat saada selville tänään opiskeltavasta aiheesta.

4. Oppilaiden motivointi

Haluaisit motivoida oppilaita oppitunnin aikana. Päätät...

strukturi	1	2	3	Tarjota apua ja ohjausta.
kaaos	1	2	3	Jättää tuntisuunnitelman minimiin ja katsoa mihin suuntaan asiat kehittyvät.
kontrolli	1	2	3	Paukuttaa opettajanpöytää ja huutaa ' Nyt pitää keskittyä!'
autonomiaa tukeva	1	2	3	Kertoa, mitä hyötyä opiskeltavasti asiasta on oppilaiden arkielämässä.

5. Passiiviset oppilaat

Kysyt oppilailta haastavan, mutta ei kuitenkaan liian vaativan kysymyksen. Kukaan ei vastaa, joten...

strukturi	1	2	3	Muotoilet kysymyksen uudestaan ja selvennät sitä, jotta oppilaat pystyvät vastaamaan.
kaaos	1	2	3	Huokaiset syvään, annat vastauksen itse ja siirrytte eteenpäin.
kontrolli	1	2	3	Nimeät yhden oppilaan ja pakotat hänet vastaamaan.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Pyydät oppilaita keskustelemaan kysymyksestä parin kanssa ja pyydät heitä sitten jakamaan tietonsa.

6. Oppilaat valittavat

Oppilailla on vaikeuksia keskittyä, he kokevat tunnin vaikeaksi/tylsäksi ja valittavat. Sinä...

strukturi	1	2	3	Näytät ja opetat oppilaille, miten opiskeltavan asian voi jakaa pienempiin osiin ja ratkaista ongelman kohta kohdalta.
kaaos	1	2	3	Et kiinnitä huomiota valitukseen. Oppilaiden täytyy oppia selviytymään itse vaikeista tilanteista.
kontrolli	1	2	3	Vaadit, että oppilaat keskittyvät. Heidän pitää oppia nämä asiat omaksi parhaakseen.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Hyväksyt heidän negatiiviset tunteensa ja vakuutat heille, että olet avoin oppilaiden ehdotuksille.

7. Tarvitaan paljon panostusta

Käsittelette vaikeaa asiaa oppitunnilla, jonka tiedät vaativan oppilailta keskittymistä/panostusta. Sinä...

strukturi	1	2	3	Sanot 'Koska tämä asia on niin vaikea, annan teille tavallista enemmän apua ja ohjausta.'
kaaos	1	2	3	Et välitä, oppilaiden on opittava itse säätelemään omaa panostustaan opintoihin.
kontrolli	1	2	3	Vaadit, että nyt on aika tehdä hommia.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Yrität keksiä keinoja, miten opiskeltavasta asiasta saisi oppilaille mielenkiintoisen.

8. Ahdistuneisuus/hermostuneisuus

Oppitunnin tehtävän aikana aistit, että osa oppilaista alkaa ahdistua/hermostua. Sinä...

strukturi	1	2	3	Jaat tehtävän pienempiin osioihin, jotta oppilaille tulee tunne, että he pystyvät suoriutumaan tehtävästä.
kaaos	1	2	3	Et kiinnitä oppilaiden tunnetiloihin huomioita, ne menevät kyllä itsestään ohi.
kontrolli	1	2	3	Vaadit, että oppilaat käyttäytyvät aikuismaisemmin.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Huomioit, että oppilaat näyttävät stressaantuneilta ja pyydät kertomaan, mikä heitä ahdistaa.

9. Siirtyminen seuraavaan tehtävään.

Yksi oppitunnin aktiviteetti on juuri loppumaisillaan ja olette siirtymässä seuraavaan. Sinä...

strukturi	1	2	3	Katset luokkaa ja odotat, kunnes kaikki ovat valmiita seuraavaan tehtävään.
kaaos	1	2	3	Aloitat uuden tehtävän – ehkä jotkut oppilaista seuraavat.
kontrolli	1	2	3	Käsket oppilaita kiirehtimään ja saattamaan edellisen tehtävän loppuun, jotta uusi voi alkaa.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Olet kärsivällinen ja vakuutat, että jokaisella on riittävästi aikaa saattaa edellinen tehtävä loppuun ennen uuden aloittamista.

10. Oppilaat käyttäytyvät huonosti.

Muutama oppilas on käyttäytynyt epäasiallisesti ja häiritsevästi. Sinä...

strukturi	1	2	3	Muistutat oppilaita siitä, millaista käytöstä heiltä odotetaan ja kerrot, miksi heidän käyttöksensä häiritsee.
kaaos	1	2	3	Annat asian olla, koska jos puutut siihen, siitä saattaisi seurata jotain ikävää.
kontrolli	1	2	3	Käsket oppilaita lopettamaan häiritsevän käytöksen ja keskittymään tehtäviin. Muuten tulee seurauksia.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Selität oppilaille, miksi haluat heidän käyttäytyvän asiallisesti. Myöhemmin jututat heitä yksitellen.

11. Oritun asian harjoittelu

Oppilaiden on aika harjoitella opittua asiaa. Sinä...

strukturi	1	2	3	Selität kohta kohdalta, miten esimerkkiongelmia voidaan ratkaista ja avustat tarvittaessa muiden ongelmien ratkaisua.
kaaos	1	2	3	Et suunnittele tai avusta, katsot miten oppilaat pärjäävät.
kontrolli	1	2	3	Vaadit, että nyt on aika työskennellä, oli motivaatiota tai ei. Joskus pitää tehdä asioita, jotka eivät ole niin kivoja.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Kysyt oppilailta, millaisia harjoitustehtäviä he haluaisivat tehdä tai annat valinnanvaraa.

12. Kiistelevät oppilaat

Kaksi oppilasta tappelee. Kun muut oppilaat lähtevät luokasta, pyydät heitä jäämään, jotta voit...

strukturi	1	2	3	Kertoa oppilaille, millaista käytöstä heiltä odotetaan ja muistuttaa hyvän yhteistyön pelisääntöistä.
kaaos	1	2	3	Et sekaannu asiaan, vaan annat oppilaiden selvittää sen keskenään.
kontrolli	1	2	3	Kertoa, että oppilaiden pitäisi hävetä käytöstään ja sanot, että jos riitely jatkuu, siitä tulee seuraamuksia.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Kertoa havaintosi siitä mitä näit, pyytää oppilaita kertomaan oma näkemyksensä ja ehdotuksensa asian ratkaisemiseksi.

13. Koetulokset

Useat oppilaat ovat pärjänneet kokeessasi huonosti, vaikka kävitte asiat huolellisesti läpi viime viikolla.

strukturi	1	2	3	Käytte kokeen yhdessä läpi, jotta oppilaat voivat nähdä missä tekivät virheitä ja miten voivat jatkossa parantaa.
kaaos	1	2	3	Et tuhlaa tunnilla aikaa heikkojen oppilaiden suorituksiin.
kontrolli	1	2	3	Ilmoitat, että tällainen ei käy. Kerrot, että oppilaiden on saatava parempia arvosanoja omaksi parhaakseen.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Annat oppilaiden kertoa, miksi he omasta mielestään pärjäisivät kokeessa heikosti.

14. Tukiopetus

Yksi tai useampi oppilas tarvitsee tukiopetusta, koska he eivät saa hyväksytyjä arvosanoja. Sinä...

strukturi	1	2	3	Selität asiat uudestaan ja uudestaan kunnes oppilaat osaavat ne.
kaaos	1	2	3	Et sekaannu asiaan, vaan odotat, että oppilaat tulevat itse pyytämään sinulta apua/tukiopetusta.
kontrolli	1	2	3	Vaadit oppilaita yrittämään enemmän, ottamaan asiat vakavasti. Muuten tulee seuraamuksia.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Juttelet oppilaiden kanssa siitä, miksi he suoriutuvat heikosti ja kysyt heiltä, mikä voisi auttaa tilannetta.

15. Kotiläksyt

Kun annat kotiläksyjä...

strukturi	1	2	3	Kerrot, mitä kotiläksyjen onnistunut suorittaminen sinulle tarkoittaa. Varmista, että kaikki ymmärtävät vaatimukset.
kaaos	1	2	3	Et selittele turhia, oppilaiden pitää itse selvittää läksyistä.
kontrolli	1	2	3	Vaadit, että läksyt pitää tehdä hyvin, muuten tulee seurauksia.
autonomiaa tukeva	1	2	3	Annat useampia vaihtoehtoja, esim. kolme tehtävää, josta oppilaat valitsevat kaksi.

Lähde:

Muokattu ja suomennettu liitemateriaalista Aelterman et al., 2019.

Aelterman, N., Vansteenkiste, M., Haerens, L., Soenens, B., Fontaine, J. R. J., & Reeve, J. (2019). Toward an Integrative and Fine-Grained Insight in Motivating and Demotivating Teaching Styles: The Merits of a Circumplex Approach. *Journal of Educational Psychology*, 111(3), 497–521.

<https://doi.org/10.1037/edu0000293>